بررسی رابطه‌ی سبک‌های رفتاری عاشقانه و نگرش جنسی با گرایش به روابط فرازناشویی در زنان متأهل در سال ۱۳۹۹

بی بی سارا حاجبی سید[۱]، ملیحه عباسی[۲]، دکتر لیلا السادات عزیزی ضیابری[۳]، دکتر اکرم ثناگو[۴]

۱. دانشجوی کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، دانشکده علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی گرگان، ایران.
۲. کارشناس ارشد پرستاری مراقبت ویژه، مربی، دانشکده پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندر گز، بندر گز، گلستان، ایران.
۳. استادیار، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی گرگان، گرگان، گلستان، ایران.
۴. دانشیار، دانشگاه علوم پزشکی گلستان و دانشکده علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران.

توسعه پرستاری در سلامت/ دوره سیزدهم/ شماره ۳/ پاییز۱۴۰۱

چکیده

زمینه و هدف: تنوع موجود میان افراد بشر باعث می‌شود که هر فردی سبک عاشقی خاص خود را داشته باشد. عشق و همه ابعاد عاطفی و هیجانی آن، ارتباط نیرومندی با ویژگی‌های شخصیتی و تفاوت‌های جنسیتی افراد دارد. هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه‌ی سبک‌های رفتاری عاشقانه با گرایش به روابط فرا زناشویی و همچنین بررسی رابطه نگرش جنسی با گرایش به روابط فرازناشویی در زنان دانشجو متأهل دانشگاه آزاد اسلامی استان گلستان می‌باشد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی- همبستگی می‌باشد. در سال ۱۳۹۹ بر روی ۳۳۵ زن متأهل دانشجو دانشگاه آزاد استان گلستان به روش نمونه‌گیری در دسترس انجام شد. برای جمع‌آوری اطلاعات از سه ابزار، سبک رفتاری عاشقانه، نگرش جنسی و روابط فرازناشویی استفاده شد. از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره برای بررسی فرضیه‌های تحقیق استفاده شد.

یافته‌ها: تحلیل یافته‌ها حاکی از وجود رابطه مثبت و معنی‌دار بین «سبک‌های رفتاری عاشقانه» و «روابط فرازناشویی» بوده (r=۰/۸۷، sig=۰/۰۰۴) و شدت آن حدود ۷۵٪ می‌باشد. همچنین بین «نگرش جنسی» و « روابط فرازناشویی» رابطه مثبت و معنی‌دار برقرار است. (r=۰/۸۳، sig=۰/۰۱۶) و شدت آن حدود ۶۸٪ می‌باشد. داده‌ها در ***SPSS*** نسخه۲۰ آنالیز شد. سطح معنی‌داری آزمون‌ها ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتیجه‌گیری: تحلیل یافته ها حاکی از وجود رابطه مثبت و معنی‌دار بین «سبک‌های رفتاری عاشقانه» و «نگرش جنسی» با «روابط فرازناشویی» در زنان متأهل دانشگاه‌های آزاد استان گلستان است.

واژگان کلیدی: رفتار، عاشقانه، نگرش جنسی، روابط فرازناشویی، زنان متأهل

آدرس مکاتبه: دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی گرگان

Email: leila.azizi.2007@gmail.com

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-11-26]

مقدمه

خانواده با پیوند زناشویی شکل می‌گیرد و تداوم و بقای آن نیز بستگی به تداوم و بقای زناشویی دارد. در حقیقت خانواده یکی از مهم‌ترین نهادهای جامعه و شکل دهنده‌ی شخصیت آدمی است که موجب رشد احساسات و ارزش‌ها، تکامل، اعتماد به نفس و اجتماعی‌شدن، قدرت انتخاب و درنهایت تصمیم‌گیری منطقی افراد می‌شود (۱). عشق و همه ابعاد عاطفی و هیجانی آن، ارتباط نیرومندی با ویژگی‌های شخصیتی و تفاوت‌های جنسیتی افراد دارد (۲). زنان عشق را نوعی تعهد عاطفی و احساس امنیت می‌دانند؛ درحالی‌که مردان عشق را نوعی تعهد جنسی و لذت جسمانی هنگام آمیزش تصور می‌کنند؛ اما چرا زنان و مردان در تجربه احساسات عاشقانه با هم تفاوت دارند؟ منطبق با نظریه سرمایه گذاری والدینی میزان وقت و انرژی که والدین برای فرزندان دختر و پسر خود صرف می‌کنند، در همه فرهنگ‌ها، مردان کمتر از زنان در امر تولد و تربیت فرزندانشان نقش دارند بنابراین موجب بروز تفاوت در میزان تجربه احساسات عاشقانه در میان زنان و مردان خواهد شد (۳).

از طرفی سبک‌های عشق‌ورزی عامل مؤثری بر کیفیت روابط زناشویی است. با توجه به این مسئله سبک‌های نگرش و نوع ابراز عشق در افراد اهمیت زیادی در روابط زناشویی دارد. به خصوص این که سبک‌های متفاوت در عشق از نگرش‌های متفاوت در این زمینه ناشی می‌شود و در زندگی زناشویی افراد نقش مؤثری بازی می‌کند (۴). به عقیده لی، شش سبک عشق وجود دارد که عبارتند از اروس (عشق شهوانی و احساساتی)، لودوس (عشق بازیگرانه)، استورگ (عشق دوستانه و همراه با احترام)، پراگما (عشق منطقی)، مانیا (عشق افراطی) و آگاپه (عشق بدون خودخواهی) که اکثر روابط عاشقانه از یکی از آنها یا ترکیبی از دو یا چند سبک دیگر تشکیل می‌شوند. نکته حایز اهمیت این است که میان سبک‌های عاشقی افراد باید توافق و هماهنگی و تا حدی تشابه وجود داشته باشد تا رابطه بتواند از محتوی و تداوم لازم بهره‌مند شود (۳).

البته یکی از عوامل مؤثر بر سبک‌های عشق‌ورزی، سبک دلبستگی افراد است. از عوامل فردی که بر روابط جنسی، رضایت جنسی و صمیمیت حاصل از آن تأثیر می‌گذارد، دلبستگی است (۵). مطابق با نظریه هازان و شیور، سه سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی- دوسوگرا در بزرگسالی نیز وجود دارند و افراد با این سبک‌های دلبستگی، روابط صمیمانه و عاشقانه را به گونه کاملا متفاوتی تجربه می‌کنند (۶).

البته دانش و نگرش جنسی با جنبه‌های مختلف رفتار، عملکرد، رضایت و سلامت جنسی رابطه دارد (۷).

از منظر سنتی، روابط فرازناشویی به معنای برقراری رابطه جنسی با فردی غیر از همسر می‌باشد. اما امروزه با توجه به دگرگونی در روابط اجتماعی و همچنین تغییر در نگرش‌ها، علاوه بر روابط جنسی به طور خاص، داشتن سر و سر با فرد دیگر، شیفتگی و محبت نامتعارف، روابط عاطفی فراتر از دوستی عادی، استفاده از پورنوگرافی، ارتباط نامتعارف در فضاهای مجازی نیز در این تعریف می‌گنجد (۸). به عبارت دیگر روابط فرازناشویی پدیده‌ای است که اغلب به خاطر برطرف شدن نیازهای عاطفی یا جنسی فرد، از طریق روابط خارج از حیطه زناشویی به وقوع می‌پیوندد (۹) مهم‌ترین انگیزه زن و مرد متأهلی که به سوی روابط فرازناشویی کشیده می‌شود، تجربه مجدد صمیمت فردی و جنسی است. چیزی که دیگر آن را در زندگی مشترک‌شان نمی‌یابند، بنابراین جذابیت روابط نامشروع بدین دلیل است که هیچ یک از طرفین، عیب جویی، سرزنش و شکوه نمی‌کنند یا نق نمی‌زنند (۱۰). کنجکاوی، تنوع طلبی، انگیزه‌های تجربه‌ای، کسب اعتماد به نفس، مصاحبت و هم‌نشینی، سرگرمی، انتقام و کاوش و جهت‌گیری جنسی نیز از دیگر انگیزه‌های شخصی است که می‌توان برای روابط فرازناشویی برشمرد (۱۱).

امان‌الهی و همکاران در پژوهشی نشان دادند که آمار طلاق برخی از تفاوت‌های جالب را در واکنش مردان و زنان نسبت به روابط فرازناشویی همسرشان نشان می‌دهند. در زمان درخواست برای طلاق، حدود ۲۵ درصد مردان و حدود ۲۱ درصد زنان روابط فرازناشویی را به عنوان دلیلی برای فروپاشی جبران‌ناپذیر ازدواجشان نام می‌برند. مردان کمتر روابط فرازناشویی همسرشان را فراموش می‌کنند و بیشتر احتمال دارد که طلاق را به عنوان پایان ازدواجشان انتخاب کنند (۱۲). رفیعی و جمهری در مطالعه‌ای دریافتند که بین خیانت زناشویی با

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-11-26]

رضایت جنسی زوجین از یکدیگر رابطه معنی‌داری وجود نخواهد داشت. ولی، با افزایش سبک‌های عشق‌ورزی (صمیمیت، هیجان و تعهد)، رضایت جنسی زوجین از یکدیگر افزایش یافت و بالعکس. همچنین نتایج نشان داد بین عشق و تداوم رابطه‌ی عاشقانه، رابطه‌ی مثبت و معنی‌داری وجود داشت و هر چه قدر عشق و علاقه بین زوجین بیشتر میشد، آنان از تعهد و رضایتمندی بیشتری برخوردار خواهند بود (۱۳). تقی‌یار و همکاران دریافتند که اثر کل و مستقیم تعهد زناشویی بر صمیمیت زناشویی غیر معنی‌دار است. اما تأثیر سبک‌های عشق‌ورزی بر صمیمیت زناشویی معنی‌دار به دست آمده است. در بررسی اثرات مستقیم نیز دیده می‌شود که اثر مستقیم تعهد زناشویی و سبک‌های عشق‌ورزی بر رضایت جنسی معنی‌دار است اما تأثیر رضایت جنسی بر صمیمیت زناشویی غیر معنی‌دار به دست آمده است. نتایج نشان می‌دهد که تأثیر غیر مستقیم تعهد زناشویی بر صمیمیت زناشویی و هم چنین سبک‌های عشق‌ورزی بر صمیمیت زناشویی معنی‌دار است (۱۴). از آنجا که رابطه با جنس مخالف در متن اجتماع و فرهنگ شکل می‌گیرد و رفتاری اجتماعی تلقی می‌گردد؛ انتظارات اجتماعی و فرهنگی تا حد زیادی بر این موضوع تأثیرگذار است و نکته شایان توجه، دگرگونی نگرش به رابطه با جنس مخالف در سالیان اخیر است؛ جهانی شدن فراگیر و به نمایش کشیدن رفتارهای جنسی در رسانه های نمایشی و نوشتاری غرب با تأثیر مستقیم بر رفتار مخاطبان آن‌ها و بویژه جوانان و نوجوانان همراه بوده است. همسو با دیگر جوامع، دگرگونی ارزش‌ها و به دنبال آن ارزش‌های جنسی در جامعه ما نیز نکته‌ای پنهان نیست و به دلیل جوان بودن و همچنین، افزایش سن ازدواج این تغییر نگرش نسبت به رابطه با جنس مخالف بیش از پیش نمود یافته است و تأثیر جهانی شدن به گونه‌ای عام و تأثیر رسانه‌ها به گونه‌ای خاص موجب شده است تا ارتباط با جنس مخالف به گونه‌ای متفاوت از گذشته نگریسته شود (۱۵). اهمیت و ضرورت پژوهش حاضر در گام نخست این است که با ایجاد پژوهش‌هایی در حوزه‌های سبک‌های رفتاری عاشقانه، نگرش جنسی و روابط فرازناشویی که در عصرحاضر دارای اهمیت حیاتی می‌باشد و از طرفی دیگر با ایجاد خط فکری برای پژوهشگران و محققین حوزه‌ها و رشته‌های مختلف از جمله روانشناسی، جامعه شناسی، مشاوره و علوم تربیتی بتوانند باری از مشکلاتی که بر اثر عدم عشق‌ورزی و نگرش جنسی در زندگی گریبان‌گیر خانواده های امروزی شده است بردارد. علاوه بر این جای خالی بررسی و شناسایی مولفه‌های منحصر به فرد موثر بر روابط فرازناشویی و به کارگیری آنها در طراحی برنامه‌های مداخلاتی متناسب احساس می شود. به طور کلی باید گفت پژوهش حاضر نظر به خلاء محسوس در پژوهش‌های درون کشور و با توجه به اهمیت نقش سبک‌های رفتاری عاشقانه و نگرش جنسی با گرایش به روابط فرازناشویی به عنوان یک عامل حفاظتی در پیشگیری از آسیب‌ها انجام می‌گردد.

مواد و روش‌ها

مطالعه حاضر، پژوهشی مقطعی از نوع همبستگی است که با مشارکت کلیه زنان متأهل دانشجو دانشگاه‌های آزاد استان گلستان در سال ۱۳۹۹ می‌باشد که مطابق با آمار گرفته شده برابر ۲۶۰۰ نفر می‌باشد. با مراجعه به جدول کرجسی و مورگان (در این جدول به ازای هر تعداد از جامعه مورد نظر نمونه تخمینی نیز به صورت خودکار برآورد شده است.)، از بین تمامی دانشجویان خانم متأهل، تعداد ۳۳۵ نفر به‌عنوان نمونه و به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. معیارهای ورود شامل رضایت آگاهانه برای شرکت در مطالعه، تأهل (بودن در ازدواج اول، رسمی و دائمی) و گذشت حداقل یک سال از زندگی مشترک با همسر بود. برای جمع‌آوری اطلاعات از سه پرسشنامه سبک‌های رفتاری عاشقانه، پرسشنامه نگرش جنسی، پرسشنامه توجیه روابط فرازناشویی استفاده گردید.

۱. پرسشنامه سبک‌های رفتاری عاشقانه توسط (امان الهی و همکاران ،۱۳۹۱) تدوین شده است. پرسشنامه‌ی شیوه‌های رفتاری یک ابزار ۲۲ سؤالی است که میزان موافقت آزمودنی‌ها با مجموعه هایی از حالت‌ها در مورد این که افراد چه سبک دلبستگی ممکن است در روابط عاشقانه‌ی خود به کار گیرند را نشان می‌دهد. پاسخ دهندگان، جواب خود را در مقیاس ۷ درجه‌ای لیکرت از ۱ (شدیدا مخالفم) تا ۷ (کاملا موافقم) بیان می‌کنند. این

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-11-26]

پرسشنامه دارای سه خرده مقیاس دلبستگی ایمن، پریشان و گسسته است، آلفای کرونباخ سه سبک دلبستگی را ۰/۸۵ گزارش دادند. امان الهی و همکاران (۱۳۹۱) روایی سبک دلبستگی ایمن را ۰/۶۴، دلبستگی پریشان را ۰/۵۴ و دلبستگی گسسته را ۰/۷۸ به دست آوردند. همچنین پایایی این پرسشنامه در پژوهش آن‌ها به روش آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس های ایمن ۰/۵۵، پریشان ۰/۸۲، و گسسته ۰/۷۰ به دست آمد(۱۲). در مطالعه حاضر پایایی پرسشنامه ۰/۷۲ بدست آمد.

۲. به منظور سنجش نگرش جنسی در این پژوهش از پرسشنامه نگرش جنسی ساخته شده توسط خوشایی و والایی(۱۳۷۹) به نقل از رحیمی استفاده شد. پرسشنامه نگرش جنسی از ۱۶ گویه تشکیل شده است که نگرش جنسی همان شناخت‌ها، افکار یا خودگویی‌های است که فرد در زمینه مسائل جنسی دارد. در حیطه جنسی، فرد عقیده یا نگرش راجع به طیف وسیعی از موضوعات مانند فعالیت های جنسی بهنجار یا نابهنجار و فعالیت‌های جنسی دارند (رحیمی، ۱۳۸۸). با توجه به هرگونه نگرش کاملاً منفی، صفر و نگرش کاملاً مثبت، ۳ در نظر گرفته شد. سپس در جمع‌بندی امتیاز ۱۲-۰ نگرش کاملاً منفی، امتیاز ۲۴-۱۲ منفی، امتیاز ۳۶-۲۴ مثبت، ۴۸-۳۶ کاملاً مثبت در نظر گرفته شد. در پژوهش رحیمی (۱۳۸۸) روایی و پایایی پرسشنامه ۰/۹۵ بدست آمده است(۱۶).

۳. پرسشنامه توجیه روابط فرازناشویی یک پرسشنامه ۱۷ مادهای که توسط *Glass* (۱۹۸۱) ساخته شده، که توجیهات و دلیل تراشی‌های متداول افراد برای درگیر شدن در روابط فرا زناشویی را موردبررسی قرار می‌دهد. خرده مقیاس‌های این پرسشنامه عبارت است از، ۱- توجیهات جنسی از قبیل به دست آوردن هیجان، لذت و رضایت جنسی، ۲- انگیزه‌های بیرونی از قبیل پیشرفت شغلی و انتقام از همسر، ۳- نزدیکی عاطفی مانند تفاهم، دوستی، افزایش عزت‌نفس و احترام بین فردی و ۴- عشق و انگیزه‌های عاشقانه، نمره‌گذاری ماده‌ها بر اساس یک مقیاس چهار درجه‌ای شامل ۱= احساس می‌کنم کاملاً موجه است، ۲= احساس می‌کنم تا حدودی موجه است، ۳= احساس می‌کنم موجه نیست و ۴= احساس می‌کنم کاملاً ناموجه است، انجام می‌پذیرید و نمرات پایین تر در هر مقیاس بیانگر میزان تائید بیشتر پاسخ دهنده می‌باشد. گرچه این ابزار (توجیه روابط فرا زناشویی) را می‌سنجد، اما بر اساس نتایج مطالعات، بین توجیه روابط فرازناشویی و درگیر شدن در این روابط همبستگی مثبت معنادار مشاهده شده است. ***Chuick*** همسانی درونی این مقیاس را با استفاده، از ضریب آلفای کرونباخ ۹۱ ٪ گزارش نمود. در پژوهش نوایی و محمدی آریا (۱۳۹۴) روایی ابزار به روش روایی ارزیابان تأیید و همچنین پایایی این پرسشنامه به روش آلفای کرانباخ ۶۹ ٪به دست آمد. در پژوهش زارع و همکاران ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۱ بدست آمد (۱۷).

برای درتجزیه وتحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید. درقسمت آمار توصیفی با استفاده از شاخص‌های فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار به توصیف متغیرهای مورد مطالعه و در قسمت آمار استنباطی با استفاده از آزمون کلموگروف- اسمیرنف برای بررسی نرمال بودن متغیرها و ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره برای بررسی فرضیه‌های تحقیق استفاده شد که مقدار آماره بدست آمده توسط نرم افزار ***SPSS*** نسخه۲۰ بررسی گردید. سطح معنی‌داری آزمون‌ها ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته ها

با توجه به نتایج بدست آمده از تحلیل داده‌ها مشاهده می‌گردد که از ۳۳۵ نفری که در این پژوهش شرکت کرده‌اند ، ۳۰ نفر (معادل ۹٪) کاردانی، ۱۳۷ نفر (معادل ۴۱٪) کارشناسی و ۱۲۸ نفر (معادل ۳۸٪) از کل نمونه دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و ۴۰ نفر (معادل ۱۲٪) دارای مدرک دکترا می‌باشند.

دومین متغیر از متغیرهای جمعیت‌شناختی سن می‌باشد، با توجه به نتایج بدست آمده از تحلیل داده‌ها مشاهده می‌گردد که از ۳۳۵ نفری که در این پژوهش شرکت کرده‌اند حداقل سن ۱۸ و حداکثر سن شرکت‌کنندگان ۵۰ سال بود، ۴۵ نفر بین

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-11-26]

۱۸ تا ۲۵ سال، ۱۵۰ نفر بین ۲۶ تا ۳۰ سال، ۱۲۰ نفر بین ۳۱ تا ۴۰ سال،۲۰ نفر بالاتر از ۴۱ تا ۵۰ سال قرار دارد.(جدول ۱)

جدول (۱)- توزیع فراوانی و درصد پاسخگویان بر حسب سن

سن (سال)	فراوانی	درصد
۱۸ تا ۲۵	۴۵	٪۱۳
۲۶ تا ۳۰	۱۵۰	٪۴۵
۳۱ تا ۴۰	۱۲۰	٪۳۶
۴۱ تا ۵۰	۲۰	٪۶
کل	۳۳۵	۱۰۰

شاخص‌های توصیفی مربوط به نمرات کسب شده شرکت‌کنندگان، درمتغیرهای پژوهشی به وسیله جدول(۲) نشان داده شده است.

جدول(۲)- آمار توصیفی متغیرهای پژوهش و نتایج مربوط به آزمون نرمال بودن

عامل	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	تخمین کولموگروف- اسمیرینوف Z	سطح معناداری (Sig)	نتیجه آزمون
سبک‌های رفتاری عاشقانه	۳۳۵	۷۰,۱۲	۴,۵۱	۲,۱۲۳	۰,۰۱۷	غیرنرمال
نگرش جنسی	۳۳۵	۳۴,۲۳	۴,۶۶	۲,۲۵۸	۰,۰۱۰	غیرنرمال
روابط فرازناشویی	۳۳۵	۶۰,۳۵	۱۰,۳۵	۲,۵۴۱	۰,۰۳۴۲	غیرنرمال

همان‌طور که در جدول بالا مشخص است، با توجه به سطح معناداری، با احتمال ۹۵٪ می‌توان ادعا کرد که توزیع داده‌های مربوط به سبک‌های رفتاری عاشقانه، نگرش جنسی، روابط فرازناشویی غیرنرمال است، بنابراین برای تحلیل عامل‌های سبک‌های رفتاری عاشقانه، نگرش جنسی، روابط فرازناشویی از آزمون ناپارامتریک(ضریب همبستگی اسپیرمن) استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون فرضیات تحقیق با استفاده از آزمون همبستگی اسپیرمن:

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-11-26]

جدول(۳)- جدول ضریب همبستگی سبک‌های رفتاری عاشقانه و روابط فرازناشویی

متغیر *Y*	متغیر *X*	مقدار ضریب همبستگی	حجم نمونه	سطح معناداری (*Sig*)	نتیجه آزمون
روابط فرازناشویی	سبک‌های رفتاری عاشقانه	۰,۸۷	۳۳۵	۰,۰۰۴	معنادار و مستقیم
	نگرش جنسی	۰,۸۳	۳۳۵	۰,۰۱۶	معنادار و مستقیم

با توجه به جدول ۳ و طبق اطلاعات به‌دست‌آمده از آزمون اسپیرمن جهت سنجش فرضیه اول مبنی بر رابطه بین سبک‌های رفتاری عاشقانه با گرایش به روابط فرازناشویی در زنان متأهل، (***r***=۰/۸۷، ***sig***=۰/۰۰۴) می توان نتیجه گرفت بین «سبک‌های رفتاری عاشقانه» و «روابط فرازناشویی» در زنان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی گلستان رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد و شدت آن حدود ۷۵٪ می‌باشد. طبق اطلاعات به‌دست‌آمده از آزمون اسپیرمن جهت سنجش فرضیه دوم مبنی بر رابطه بین نگرش‌های جنسی با گرایش به روابط فرازناشویی در زنان متأهل، (***r***=۰/۸۳، ***sig***=۰/۰۱۶) می‌توان نتیجه گرفت بین «نگرش‌های جنسی» و «روابط فرازناشویی» در زنان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی گلستان رابطه مستقیم و معناداری وجود دارد و شدت آن حدود ۶۸٪ می‌باشد.

بحث

تحلیل یافته‌ها حاکی از وجود رابطه مثبت و معنی‌دار بین«سبکهای رفتاری عاشقانه» و «نگرش جنسی» با «روابط فرازناشویی» در زنان متأهل دانشگاه‌های آزاد استان گلستان است.

بین سبک‌های رفتاری عاشقانه و روابط فرازناشویی در زنان متأهل رابطه معناداری وجود دارد. در آزمون میزان ***sig*** برابر با ۰,۰۰۴ می‌باشد که کوچکتر از ۰,۰۵ است، از این رو آزمون معنادار بوده و ضریب همبستگی برابر با ۰,۸۷ است که نشان دهنده رابطه مستقیم است. می‌توان نتیجه‌گیری کرد که بین سبک‌های رفتاری عاشقانه و روابط فرازناشویی در زنان رابطه معناداری وجود دارد. یافته‌های این پژوهش با نتایج تحقیقات بختیاری و همکاران (۱۳۹۸) تقی یار و همکاران (۱۳۹۷) هندریک و همکاران (۲۰۱۸) همخوانی داشته و همسو می‌باشد. نتیجه‌ی پژوهش‌ها نشان داده است که تفاوت معناداری تعداد افرادی که سبک ایمن و اضطرابی دارند در داشتن و نداشتن روابط فرازناشویی وجود دارد و افرادی که سبک ایمن دارند کمتر از افرادی که این نوع دلبستگی را ندارند وارد روابط فرازناشویی می‌شوند. در مقابل این وضعیت، بین کسانی که دارای روابط فرا زناشویی هستند، دلبستگی اجتنابی بیشتری مشاهده می‌شود. رابطه‌ی جنسی، دلبستگی بین زوجین را نسبت به هم زیاد می‌کند. برای بسیاری از زوجها ارتباط جنسی زمانی اتفاق می‌افتد که قادر باشند ارتباط ظریف‌تری را با یکدیگر برقرار کنند و نیازهای دلبستگی‌شان را پاسخ گویند (۵). عشق نیز به عنوان یک پدیده روانی دارای سه مؤلفه‌ی رفتاری(صمیمیت)، هیجانی(میلولذت)و شناختی(تعهد) است(۱۸). صمیمیت عنصرخود فاش‌سازی، لذت عنصر احساسی و تعهد عنصر شناخت طولانی مدت برای حفظ عشق می‌باشد. صمیمیت یکی از ویژگی‌های رابطه زوجین است، رابطه‌ای که با خود افشایی واقعی و درک شخص دیگر در مشارکتی برابر تعریف می‌شود (۱۹).

بین نگرش جنسی و روابط فرازناشویی در زنان متأهل دانشگاه‌های آزاد استان گلستان رابطه معناداری وجود دارد. میزان ***sig*** برابر با ۰/۰۱۶ می‌باشد، از این رو آزمون معنادار بوده و ضریب همبستگی برابر با ۰/۸۳ است پس می‌توان نتیجه‌گیری کرد که بین نگرش جنسی و روابط فرازناشویی در زنان متأهل رابطه معناداری وجود دارد. یافته‌های این پژوهش بانتایج تحقیقات بختیاری و همکاران (۱۳۹۸) تقی یار و همکاران

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-11-26]

(۱۳۹۷)، رفیعی و جمهری(۱۳۹۸)، Sánchez (۲۰۱۷) هم خوانی داشته و همسو میباشد.

در تبیین همبستگی مثبت بین دانش و نگرش جنسی با رضایت زناشویی می‌توان گفت که دانش جنسی بالا و نگرش جنسی مثبت پیامدهایی به دنبال دارد که از آن جمله می‌توان به افزایش رفتارهای جنسی سالم، نظم و انسجام در برنامه روابط جنسی، افزایش توانایی‌های مقابله‌ای در برخورد با اختلالات جنسی، افزایش آگاهی نسبت به نیازهای همسر و افزایش درک نسبت به توانایی‌ها و ناتوانی‌های همسر اشاره کرد. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که افزایش آگاهی و دانش جنسی و اصلاح باورها و بازخورد افراد نسبت به مسائل جنسی، در بهبود مشکلات زناشویی موثر هستند (۷).

یکی از مهم‌ترین عوامل شاخص در ازدواج، کیفیت و نوع رابطه بین زن و شوهر است. مجموعه‌ای از سبک‌های ارتباطی مثبت مانند بیان همدلانه و مناسب احساسات، توان ادراکی و... بارضایت زناشویی همبستگی دارد (۲۰). احساس عشق، هیجانی است که با تحریک شهوانی همراه می‌گردد اما افراد ممکن است پس از وصل جنسی یکدیگر را غیر جذاب بیابند و به همین دلیل عشق اصیل مستلزم تعهد و به کارگیری خرد است. برای داشتن یک رابطه سالم، صمیمیت از اهمیت بسزایی برخوردار است. وقتی احساسات نزدیکی هیجانی و محبت بین همسران ابراز می شود، با افزایش زمان با هم بودن می‌تواند به ایجاد صمیمیت بیانجامد و هنگامی که صمیمیت در رابطه وجود دارد، رابطه تقویت می‌گردد اما زمانی که ارتباط به صورت تدافعی، سرد و بی‌احساس باشد، رابطه تضعیف می‌شود. وجود تعهد در رابطه باعث شکل‌گیری اعتماد و اطمینان می‌شود. زوجینی که احساس رضایت بالایی را از رابطه زناشویی خود گزارش می‌کنند، ویژگی‌های مثبت دیگری مانند احترام، گوش دادن و توجه به نیازهای فرد مقابل دارند. اریکسون عشق را از خودگذشتگی دو جانبه یعنی ادغام شدن فرد در شخص دیگر توصیف می‌کند. از طریق علاقه و میل به انسانی دیگر، برقراری ارتباط متقابل به صورت شایسته و حمایت از یکدیگر، هماهنگی و ارضای نیازهای جنسی، برآوردن نیازهای عاطفی، داشتن مهارت‌های مربوط به ایجاد تفاهم و شیوه‌های محبت و وفادار ماندن به خانواده و اعضای آن هنگام غم و شادی و وقایع خوشایند و ناخوشایند زندگی، می‌توان ماهیت عشق را بهتر شناخت (۲۱). با این‌حال زن و شوهر به کمک ارتباطات روشن می‌توانند به یکدیگر کمک کنند تا علائق و خواسته‌های خود را با خواسته‌های همسرشان در هم آمیزند، با شکل گرفتن انگاره‌های جدید رفتاری، انگاره‌های خودمدارانه به تدریج محو می‌شوند. بردباری زن و مرد در روابط با یکدیگر، باعث بهبود رابطه‌ها می‌شود و زوجین پذیرای خصوصیات یکدیگر شده در نتیجه اصطکاک و سوءتفاهم میان آنها به تدریج محو و کمرنگ می‌شود (۱۴). افروز، عواملی را برای رضایت‌مندی در ازدواج عنوان می‌کند از جمله: سلامت روانی و تعادل عاطفی در طرفین و سلامت و پاکی نفس؛ زنان پاک، شایسته مردان پاک و مردان پاک و طیب، لایق زنان پاک و طیبه هستند (۲۲). در فرهنگ اسلامی، یکی از اساسی‌ترین معیارهای کفویت، برابری و مساوات در طهارت و پاکدامنی و مصونیت نفس از کشش‌های نفسانی است. شباهت در اخلاق، منش و رفتارهای فردی و اجتماعی و در زمینه‌ی تربیت و فرهنگی خانوادگی هم کفو باشند (۲۳). محدودیت‌های پژوهش حاضر عدم همکاری شایسته در تکمیل پرسشنامه‌ها از سوی برخی آزمودنی‌ها و عدم کنترل تفاوت‌های اجتماعی و فرهنگی آزمودنی‌ها بود. همچنین جامعه آماری پژوهش حاضر محدود به زنان متأهل دانشگاه بود، بنابراین در تعمیم نتایج به دیگر بخش‌ها و مناطق باید جانب احتیاط رعایت شود. احتمال سوگیری افراد معطوف به مطلوبیت‌های اجتماعی در پاسخگویی به پرسشنامه (افراد سعی می‌کنند آنگونه که باید باشند نه آنگونه که هستند پاسخ خود را ارائه دهند) می‌باشد. بنابراین با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر بین سبک‌های رفتاری عاشقانه و نگرش جنسی با گرایش به روابط فرازناشویی در زنان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی گلستان رابطه مستقیم وجود دارد.

نتیجه‌گیری

بین سبک‌های عشق‌ورزی(صمیمیت، هیجان و تعهد) با رضایت جنسی زوجین از یکدیگر رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. یعنی با افزایش سبک‌های عشق‌ورزی(صمیمیت،

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-11-26]

هیجان و تعهد)، رضایت جنسی زوجین از یکدیگر افزایش می‌یابد و بالعکس. بالابودن سطح رضایتمندی جنسی زوجین باعث می‌شود که افراد عواطف و احساسات مثبت و عمیق‌تری را تجربه کنند و از سلامت عمومی بالاتری برخوردار گردند.

روانشناسان و درمان‌گران خانواده و مسائل زناشویی به تهیه بروشورها، کتب جیبی آموزشی، برنامه‌های رسانه‌ای، اقدام نمایند و اطلاع‌رسانی در جهت شناخت و نحوه برخورد و اصلاح و پرورش تفکر منطقی در مورد روابط زناشویی به عمل آید. زیرا عده کثیری از مردم از مراجعه به مراکز درمانی امتناع می‌نمایند و از اثرات سوء این باورها ناآگاهند. لذا مسئولان و دست اندرکاران اجرایی می‌توانند با گنجاندن این‌گونه آموزش‌ها در برنامه‌های مشاوره قبل از ازدواج در سطح وسیع اقدام نمایند.

پیشنهاد می‌شود که این تحقیق در جامعه و نمونه وسیع‌تری صورت پذیرد. پیشنهاد می‌شود که در آینده پژوهشگرهای دیگر، در مقاطع مختلف مشابه پژوهش را جهت مقایسه نتایج و تعمیم به جامعه‌ی مردان متأهل انجام دهند. در صورت امکان از سایر ابزارهای پژوهش علاوه بر پرسشنامه استفاده گردد.

تشکر و قدردانی

این مقاله حاصل پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد با کد رهگیری ۱۸۰۱۳۹ در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۱۴ در رشته روان شناسی عمومی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی گلستان است. بدین وسیله از شرکت‌کنندگان در مطالعه و معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی گلستان به جهت حمایت در انجام پژوهش صمیمانه سپاس‌گزاری می‌نماییم.

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-11-26]

.

Reference

1. H.Fallahian NM, M.Yousefi Moridani. Predicting meta-marital relationships based on love quality, couple conflict resolution styles, and marital commitment. Family Pathology, Counseling & Enrichment. 2019;5.(1)

2.White JKH, S. S., & Hendrick, C. Big Five personality variables and relationship constructs. Personality and Individual Differences. 2014;37.(7)

3.Koluri.F P. Gender Differences in Attachment Style and Personality Traits in Prediction of Love Styles in University Students. Cognitive and Behavioral Sciences Research. 2016;6.(1)

4.Bakhtiari E, Hosseini S, Arefi M, Afsharinia K. Causal Model of Extramarital Affairs Based on Attachment Styles and Early Maladaptive Schemas: Mediating Role of Marital Intimacy and Love Styles. Iranian Journal of Health Education and Health Promotion. 2019;7(2):245-58.

5.Saeedeh B, Seyyed Ahmad A, Fatemeh B, Marzieh S, Siamak M. Effect of attachment-based couple therapy on sexual satisfaction and intimacy. 2010.

6.Etefaghi.S JM. Significant relationship between liveliness and attachment style with attraction: mediating defect of dissociation. New ideas. 2021;8.(12)

7.Besharat.MA RKE. Development and validation of sexual knowledge and attitude scale. 8. 2013;1.

8.Ghasemi.B RS, Sharifi.K. The Role of Sexual Function And Experience Emotional Breakdown in Tendency Toward Relationships Extera-Marital OLS. Growth Psychology. 2017;6.(1)

9.P MalekZadeh Torkamani MA, B Bakhtiari Said, GhKhalili, R Davarniya. The Effectiveness of Forgiveness-based Intervention on Couple Burnout in Women Affected by Infidelity of Spouse. Zanko Journal of Medical Sciences/Kurdistan University of Medical Sciences. 1397;15(19):31-45.

10.W G. Reality therapy, counseling based on choice theory. 1, editor. Tehran: Rasa; 1394.

11. GHasemi B RY ,Sharifi K. The role of sexual performance and the experience of emotional failure in couples' tendency towards extramarital relationships. Development of psychology. 1396;6.-:(1)

12.Amanelahi.A AK, Tashakor.H, Ghavabesh.S, Nekoei.S Romantic Attachment/Love Styles and Marital Satisfaction in Women: Investigating the Relationship. Social Psychological Studies of Women. 2012;10(3):67-86.

13.Rafiee SH JF. The relationship between marital infidelity and lovemaking styles with couples' sexual satisfaction with each other. Society of Sociology of Education. 2019;10(10):158-70.

14.Taghiyar Z, Pahlavanzade F, Refahi C. Modeling of between marital commitment, lovemaking styles with marital intimacy in married couples regarding the role of sexual satisfaction as mediator. Women and Family Studies. 2018;11(42):91-104.

15.Rajabloo.A AS. Globalization and rethinking of friendship patterns between girls and boys: A case study of Tehran University students. Socio-psychological studies of women. 1389;8(2):73-92.

16.Rahimi E, Shafiabadi A, Yunesi F. The effect of sexual cognitive-behavioral therapy on females' sexual knowledge, sexual attitude, and sexual self-confidence. A case study in Shiraz, Iran. Armaghane danesh. 2009;14(3):103-11.

17.Zare R. The role of Identity styles in prediction of justifying Extra Marital relationship in Married Individuals. Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal (RRJ). 2019;8(5):53-60.

18.choopankare.SH. Sexual knowledge. 36, editor. mashhad: Rahian sabz .2016

19.Mohammadi A. Married students' attitude to marriage: A qualitative study. Iranian Journal of Psychiatric Nursing. 2016;4(2):19-28.

20.Mahdavianfard.R. Evaluation of the effectiveness of teaching the concepts of rational-emotional-behavioral approach (rebt) on improving communication and reducing marital boredom: Ferdowsi University of Mashhad; 2011.

21.Rafiepoor A, Sakeni Z. Predicting the components of love based on Myers-Briggs personality traits. Quarterly Social Psychology Research. 2019;8(32):99-108.

22.Banifatemeh H, ABBASZADEH M, Rahimi Z. Study of the Interventive Role of Sexual Satisfaction in the Impact of Makinglove on Marital Satisfaction. Quarterly Journal of Social Development (Previously Human Development). 2019;13(3):1-28.

23.Moshak.R. The relationship between love styles (intimacy, pleasure and commitment) with marital satisfaction of married students. Scientific Journal of Women and Culture. 2010;1(2):83-97.

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-11-26]

Investigating the relationship between romantic styles and sexual attitudes with the tendency towards extramarital relationships in married female students of Golestan Islamic Azad University in 2020

Bibisara HajabiSeied[1], Maliheh Abbasi[2], LeilaSadat AziziSiaberi[3]*, Akram Sanagoo[4]

1.Master of General Psychology, Faculty of Humanities, Islamic Azad University of Gorgan, Golestan, Iran.
2.Master of Intensive Care Nursing, Lecturer at Department of Nursing, Islamic Azad University Bandargaz, Bandargaz, Golestan, Iran.
3.Assistant Professor, Faculty of Medical Sciences, Islamic Azad University of Gorgan, Gorgan, Golestan, Iran.
4.Associate Professor, PhD in Nursing, School of Nursing & Midwifery, Golestan University of Medical Sciences & Islamic Azad University of Gorgan Gorgan, Golestan, Iran.

Abstract

Background and Objectives: The diversity of human beings makes each person have their own style of love. Love and all its emotional dimensions are strongly related to personality traits and gender differences. The purpose of this research is to investigate the relationship between romantic behavior styles and the tendency to extramarital relationships and also to investigate the relationship between sexual attitudes and the tendency to extramarital relationships in married female students of the Islamic Azad University of Golestan province in 2020.

Materials and Methods: This is a descriptive-correlation study. In 2020, 335 married female student of Golestan Azad University were selected by convenience sampling. Three tools were used to collect information: romantic behavioral style, sexual attitude and extramarital affairs. Pearson correlation coefficient and multivariate regression were used to test the research hypotheses.

Results: The analysis of the findings indicates a positive and significant relationship between "romantic behavioral styles" and "extramarital affairs" (r = 0.87, sig = 0.004) and its severity is about 75%. There is also a positive and significant relationship between "sexual attitude" and "extramarital affairs". (R = 0.83, sig = 0.016) and its intensity is about 68%. Data were analyzed in SPSS version 20. The significance level of the tests was considered 0.05.

Conclusion: The analysis of the findings indicates a positive and significant relationship between "romantic behavioral styles" and "sexual attitude" with "extramarital affairs" in married female students of Golestan Islamic Azad University.

Keywords: Romantic, Behavior, Sexual Attitude, Extramarital Relations, Married women

[Downloaded from ndhj.lums.ac.ir on 2026-11-26]